

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448, Drukarni 1244. Adres drukarni: Mostowa 1. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 pp. Administracja otwarta od g. 9—5, w niedzielę od 12—1 pp. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie, z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych.

PRENUMERATA: miesięczna 4 zł., z odnośnikiem i przesyłką pocztową 4 gr. 50, za granicę 8 zł.
OGŁOSZENIA: za wiersz milim. przed tekstem 6 lam 35 gr., w tekście 40 gr., za tekstem 10 lam. 15 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej, zagranicą o 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe, skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca o 25 proc. drożej. Administracja nie bierze odpowiedzialności za terminowe umieszczenie ogłoszeń. Konto czekowe w P. K. O. № 80187.

JÓZEF BOHDANOWICZ

właściciel maj. Maćkowce Ziemi Wileńskiej

po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzonej Św. Sakramentami zasnął w Bogu dnia 6 września 1930 r. w wieku lat 58.
 Eksportacja zwłok z dworca Kolejowego w Wilejce pow. do kościoła Parafjalnego w Olkowiczach nastąpi dn. 11 września Nabożeństwo żałobne oraz złożenie zwłok w grobach rodzinnych dn. 12 września o g. 10 rano.
 O powyższym zawiadamiają pozostali w głębokim smutku

CÓRKA I RODZINA.

INTROLIGATORIA

„DZIENNIKA WILEŃSKIEGO”
 MOSTOWA Nr. 1. TELEFON Nr. 1244
 OPRAWY KSIĄŻEK, ROCZNIKÓW,
 KSIĄG BUCHALTERYJNYCH
 I INNE ROBOTY. WYKONANIE
 STARANNE. CENY PRZYSTĘPNE.
 OTWARTA OD 8-ej DO 4-ej POP.

Popierajcie Polską
 Macierz Szkolną

Wileńska 18-1

KOMUNIKAT STRONNICTWA NARODOWEGO.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA. Zarząd Główny Stronnictwa Narodowego rozesłał do prasy komunikat w sprawie aresztowań b. posłów. W komunikacie wyrażone jest stanowisko bardzo krytyczne, motywowane trudną sytuacją wewnętrzną w państwie i zachowaniem się władz.

Odezwa wyborcza Centrolewu.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA. Stronnictwa, które utworzyły Centrolew wydały dziś odezwę zawierającą program wyborczy.
 „Kraj ma rozstrzygnąć swym głosowaniem 16 i 23 listopada czy opowiada się za dyktaturą czy przeciwko niej. Bowiemy dalsze trwanie w stanie niepewności powadzi Polskę do katastrofy rozkładu od wewnątrz jej żywego ciała.
 Tu odezwa podnosi trudne położenie gospodarcze i oświadcza, że rządy sanacyjne pogłębiły i zaostrzyły wszystkie trudności życia polskiego. Nie rozwiązały zagadnienia społecznego, gospodarczego i politycznego, decydujących o naszej przyszłości ale pogmatwały i powiększyły przeszkody. Podkopaly naturalne poczucie prawa w narodzie. Jednocześnie, czytamy dalej, lekkomyślnie prowadzona od wypadku do wypadku polityka zagraniczna, wydała także swoje owoce w postaci zupełnego prawie odosobnienia Polski z pośród innych narodów świata. Imperjalizm obcy wyciąga ręce po ziemię Rzeczypospolitej osłabionej i skrupowanej w każdym ruchu stanem niepewności powszechnej. Wspólny front 6 stronnictw charakteryzuje odezwą w następujących słowach:

„Zdejmy sobie sprawę że wszystkie co nas dzieli, nikt z pośród nas nie wyrzeka się całości swoich programów i poglądów. Potrafimy wszakże w toku wspólnej pracy i walki uszanować nasze przekonania i uczucia religijne, społeczne, czy polityczne. Rozumiemy bowiem wszystko to, co nas dziś łączy. W kwestii programowo-ustrojowej czytamy: „Demokracja polska rozpocznie wysiłek ku rzetelnej naprawie ustroju o przywrócenie urzędowi Prezydenta niezależności, od zapewnienia trwałości rządów, opartych o większość przedstawicielstwa narodu, od rzeczywistej kontroli nad grozem publicznym; od przywrócenia równości pomiędzy władzami państwowymi, by zapanowało prawo jednakość, obowiązujące wszystkich. Dzisiaj, podejmując wspólną kampanję wyborczą, oświadczamy społeczeństwu, że poprowadzimy dalej wspólną walkę o zwycięstwo demokracji”.

Odezwa wylicza 14 punktów zasadniczego dążenia programowego i kończy się wezwaniem do walki i pracy.

Komunikat urzędowy o aresztowaniach.

WARSZAWA. (Pat.) W okresie ubiegłej sesji sejmowej, władze bezpieczeństwa oraz władze sądowe zarejestrowały szereg przestępstw, zarówno natury kryminalnej, jak o charakterze politycznym, popełnionych przez byłych posłów sejmowych. Ze względu na przepis art. 21 konstytucji, dotyczący nietykalności poselskiej, postępowanie sądowe w sprawach tych było uniemożliwiane, bądź też stałe utrudniane. Wnioski o wydanie posłom sądom nie były zatwierdzane w terminach ustalonych odnośnymi przepisami, albo, mimo wyraźnych cech przestępstwa, były zatwierdzane odmownie, jak to miało miejsce ostatnio z byłym posłem Dworzczaninem, który strzelał do policji i został aresztowany z decyzji władz sądowych, a p. marszałek zażądał wypuszczenia go na wolność.

Wobec wygaśnięcia mandatów poselskich, a co za tem idzie i nietykalności poselskiej, władze właściwe przystąpiły do wszczęcia spraw, nagromadzonych przez cały okres ubiegłej kadencji sejmowej. Na tej podstawie, w dniu 10 września dokonano zatrzymania szeregu byłych posłów, którzy dopuścili się przestępstw natury, zarówno kryminalnej (kradzieże, oszustwa, przywłaszczenia i t. p.), jak i o charakterze politycznym (strzały do policji, nawoływania do gwałtu i nieposłuszeństwa władzom, wystąpienia antypaństwowe i t. p.). Dochodzenia, które w sprawach zatrzymanych prowadziły władze bezpieczeństwa, będą skierowane do władz prokuratorskich.

Odpowiedź sejmiku śląskiego na zakusy niemieckie.

KATOWICE. (Pat.) — W dniu 10 września rozpoczęło się posiedzenie sejmiku śląskiego. Przed przystąpieniem do porządku dziennego przedstawiciele poszczególnych klubów odczytali oświadczenia w związku ze znanym wystąpieniem ministra Treviranusa. Imieniem klubu Ch. D. złożył deklarację poseł Kędzior. Mówca stwierdził dalej, że wszelkie próby naruszenia naszych granic zachodnich muszą mieć w następstwie nową zawieruchę wojenną, gdyż Naród polski stanie w obronie ich nietykalności. Naród polski piętnuje propagandę niemiecką, dążącą do zaboru zachodnich ziem naszych jako zbrodnię przeciw ludzkości i podnosi przeciw niej najuroczystszy protest.
 Pos. Witczak imieniem klubu Narodowo-Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy zgłosił nagły wniosek tej treści, iż Sejm zwoła Słąską Radę Wojewódzką, aby rok rocznie wstawiała do budżetu kwotę 200 tysięcy złotych na cele

Ukraińcy przeciwko Rusinom.

Wysadzenie w powietrze czytelnicy i zabójstwo Rusina.

WARSZAWA. (Pat.) Dnia 8 b. m. około godz. 20 min. 33 założono minę pod budynek czytelnicy Proświta w Manajowie pow. Zborów woj. tarnopolskiego. Mina eksplodowała i uszkodziła częściowo budynek. Niewykryci dotąd sprawcy przybyli konno od strony miejscowości Kolejów. Po dokonaniu czynu w drodze powrotnej zastrzelili oni Wasyla Trościanickiego, Rusina z Manajowa. Dochodzenie w toku.

Ukraińcy urządzają zbrodnicze zamachy na pociągi.

LWOW. (Pat.) Prasa donosi, że wczoraj wieczorem miały miejsce dwa nowe akty sabotażu obok Lwowa. Na szczęście zamachy sabotażowe zostały w porę spopstrzeżone i dzięki temu nie doszło do katastrofy, która mogłaby przybrać większe rozmiary. Około godziny 7 wieczorem posterunkowy w Kulparkowie, przechodząc torem kolejowym, spopstrzeżił położone na szynach przedzłoty z kamieni i podkładów drewnianych. Funkcjonariusz po-

licji zaalarmował natychmiast władze kolejowe, które przeszkody usunęły. Torem tym miał nadjechać wkrótce pociąg pośpieszny do Bukaresztu. Równocześnie niemal wydarzył się drugi akt sabotażu w okolicy dworca głównego we Lwowie, gdzie nieznanymi sprawcy przecięli druty, służące do mechanicznego przesuwania zwrotnicy. (Uszkodzenia te również spopstrzeżono i naprawiono. Władze policyjne wdrożyły dochodzenie.

Czerwony kogut hula.

WARSZAWA. (Pat.) W nocy z 8 na 9 b. m. nieznanymi sprawcami usiłowano podpalić sterty zboża, należące do folwarku Pokropiwna pow. Tarnopol. Stert tych pilnował stróż nocny, który zauważywszy osobników, podchodzących do stert, wezwał ich pod groźbą strzałów, by stanęli. Je-

den z podpalaczy poczył uciekać. Drugi, mimo groźby chciał koniecznie sterty podpalić. Wówczas stróż nocny wystrzelił do niego, raniąc go. Osobnik, który uciekał, zawrócił, podniósł rannego i z nim razem uciekł. Dochodzenie w toku.

Areszty w lokalu związku zawodowego w Warszawie.

WARSZAWA. (Pat.) W dn. 9 b. m. o godzinie 8 wieczorem wkroczyła policja do lokalu Związku Zawodowego Robotników przemysłu Odzieżowego, Oddział III, przy ul. Elektrycznej, gdzie odbywała się nielegalna konferencja międzyzwiązkowa związków zawodowych komunistycznych, w sprawie przygotowania mas komunistycznych do demonstracji antypaństwowej na dzień 14 b. m. W lokalu zastano 80 osób, znanych policji działac-

zy komunistycznych, którzy na widok policji rzucili się do okien i drzwi wyjściowych, lecz zostali zatrzymani. Podczas rewizji znaleziono szereg dokumentów o treści antypaństwowej. Na podstawie tego, wszystkich będących na tej konferencji zatrzymano i odwieziono do urzędu śledczego, do dyspozycji sędziego śledczego, gdzie toczą się dochodzenia. Lokal opiekowano do dyspozycji władz sądowych.

Uchwały konferencji warszawskiej zakomunikowano Lidze Narodów.

GENEWA. (Pat.) Delegat Polski przy Lidze Narodów złożył w sekretariacie generalnym tekst rezolucji, uchwalonych na warszawskiej konferencji państw rol-

niczych. Rezolucje te zostały doręczone sekretariatowi w wykonaniu uchwały tej konferencji oraz zostaną rozesłane wszystkim członkom Ligi do wiadomości.

Otwarcie posiedzenia Ligi Narodów.

Inauguracyjna przemowa przewodniczącego Zumetta.

GENEWA. (Pat.) Szwajcarska Agencja Telegraficzna. Przewodniczący Rady Ligi Narodów Zumetta w swej mowie, otwierającej inauguracyjne posiedzenie tegorocznego Zgromadzenia Ligi Narodów, zaznaczył przede wszystkim, że Liga Narodów w ciągu ubiegłego roku, z całą świadomością swoich celów kontynuowała swe prace w licznych dziedzinach. Rezultaty tej pracy osiągnięte w niektórych dziedzinach są godne uwagi, jednakże usiłowania Ligi Narodów często napotykały na trudności prawie nie do przewyżczenia. W światowej opinii publicznej występowało pod adresem Ligi Narodów tu i ówdzie z krytyką, która wszelako nie zawsze ocenia sytuację z należytych obiektywizmem i spr-

wiedliwości. Tak n. p. sprawie dliwość kate przyznać, że poza londyńską konferencją morską, która dała tak dobre wyniki, nie można było osiągnąć żadnego istotnego postępu w pracach przygotowawczych komisji rozbrojenijowej. Niemal z całą pewnością należy oczekiwać, że wspierany potężnie przez Ligę Narodów duch współpracy międzynarodowej przyczyni się również i do tego, że stopniowo zostaną prz-zwyciężone i te bardzo wielkie gospodarcze trudności, od których świat tak dotkliwie cierpi.

GENEWA. (Pat.) Szwajcarska Agencja Telegraficzna donosi: Zgromadzenie Ligi Narodów wybrało na przewodniczącego Zgromadzenia znanego rumuńskiego męża stanu i dyplomatę Titulescu.

KLUB NARODOWY.

W niedzielę, dnia 14 września odbędzie się w Klubie Narodowym (Orzeszkowa 11) o godz. 5 popołudniu

Odczyt prof. Wacława Komarnickiego

p. tyt.:

„O dyktaturach dobrych i złych”

oraz omówiona będzie sytuacja polityczna.

KOMUNIKAT KLUBU MŁODYCH.

W piątek dnia 12 września b. r. odbędzie się

Ogólne zebranie członków Klubu Młodych

Na porządku dziennym:

1. Referat p. t.: „Stanowisko Klubu Młodych wobec wyborów”, wygłosi b. poseł red. Kownacki.
 2. Komunikaty organizacyjne.
 3. Wolne wnioski.

Początek o godz. 7 min. 30 wiecz.

Obecność obowiązkowa.

W sobotę zaś 13 b. m. w tymże lokalu odbędzie się

Zebranie Towarzyskie Klubu Młodych

Atrakcje artystyczne i TAŃCE do godz. 4 rano.

Początek o godz. 8-ej wieczorem.

Członkowie mogą wprowadzić gości.

B. P.
Dr. Bloch - Perska Zenaida

Członek Wileńsko - Nowogródzkiej Izby Lekarskiej
 zmarła dnia 10 września r. b. w wieku lat 34.
 O czym zawiadamia

Wileńsko-Nowogródzka Izba Lekarska.

FIRMA WARSZAWSKA

poszukuje sprzedawcy chrześcijanina na Wilno
śmietanki sterelizowanej.

Tylko poważni reflektanci zechcą zgłaszać się: Hotel Europejski—
 Wilno № 48. 10 11 września od 11-ej do 1-ej w południe, lub piśmie-
 nie Warszawa—Foksal № 18. St. Gierzyński. —0 o

«Dniepr i Wisła»

Nakładem Młodych Obozu Wielkiej Polski —0 o
 ukazała się pod tym nagłówkiem praca p. Jana Rembielińskiego, redaktora „Myśli Narodowej” w Warszawie, poświęcona dziesiątej rocznicy bitwy pod Warszawą. Praca oświetla przedwzrostkiem tło polityczne, na jakim rozegrały się wypadki wojenne w r. 1920, a następnie w sposób bezstronny przedstawia przebieg tych wypadków.
 Do nabycia w Administracji „Dziennika Wileńskiego” Cena 60 gr.

MASOWE ARRESZTY POSŁÓW OPOZYCYJNYCH W WARSZAWIE I NA PROWINCJI.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA. W nocy z wtorku na środę dokonano w Warszawie i na prowincji szeregu aresztowań b. posłów ze stronnictw opozycyjnych.

W Warszawie aresztowani zostali:

Aleksander Dębski (Str. Narodowe), Norbert Barlicki, Pra-
 gler, Liberman, Dubois (P.P.S.), Bagliński, Putek (Wyzwolenie),
 Klernik (Piast), Popiel (N.P.R.).

Gdy aresztowano A. Dębskiego, próbował stawiać opór, ale go obezwładniono. Barlicki mieszka w hotelu sejmowym. Gdy zandarmi i policja przyszli go aresztować, sądził w pierwszej chwili, że to napad, i począł wzywać pomocy. Nadbiegła straż marszałkowska, ale jej nie dopuszczono.

Wincentego Witosa (Piast) aresztowano na prowincji w chwili, gdy wysiadał z pociągu.

W Krakowie aresztowani zostali Ciołkosz i Mastek (P.P.S.).

Aresztowania te wywołały w Warszawie wielkie wrażenie. Ukazały się zrana dodatki nadzwyczajne pism, rozchwytywane przez publiczność.

Pociągami porannymi przybyło do Warszawy wielu b. posłów i dziennikarzy.

„Dziennik Wileński” wydał około południa wczoraj dodatk nadzwyczajny, rozchwytywany na ulicach. Pierwszy dodatek tego dodatku został skonfiskowany.

Nakład drugi rozszedł się w dużej ilości.

Przekazanie sprawy aresztów prokuratorowi.

(Tel. od własnego korespondenta).

WARSZAWA. W związku z aresztowaniem b. posłów na Sejm przez władze, dowiadujemy się, że aresztowanie nastąpiło w drodze administracyjnej, a w dniach najbliższych sprawa aresztów ma być przekazana prokuratorowi Sądu Okręgowego w Warszawie p. Michalowskiemu.

Konfiskaty pism warszawskich.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA. Dziś skonfiskowano w Warszawie za opis aresztów b. posłów, „A B C”, „Wieczór Warszawski”, „Kurjer Warszawski”, ten ostatni również za zamieszczenie protestu Rady Adwokackiej.

Echa kongresu krakowskiego.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA. Trzej byli posłowie Ch. D. nadesłali do prasy następujące oświadczenie: „W związku z ostatnimi aresztami szeregu b. posłów, my, niżej podpisani oświadczamy, że, gdyby aresztowania te miały związek z kongresem krakowskim, to, jako uczestnicy tego kongresu, pozostajemy solidarni z aresztowanymi.

Ks. Fr. Gąsiorowski.

J. Chaciński.

W. Bittner.

Areszty.

W dniu wczorajszym opinia społeczna stolicy, następnie zaś całego kraju poruszona została do głębi wiadomością o dokonanych aresztach b. posłów, wśród których znajdujemy nazwiska wybitnych przywódców stronnictw opozycyjnych.

Areszty dokonane zostały z rozporządzenia władz administracyjnych, przyczem jednak sprawa ma być skierowana do władzy prokuratorskiej.

Oczywiście pierwszym pytaniem, jakie każdemu następcę się musiało, było: za co zostali aresztowani.

Dopiero późnym wieczorem otrzymaliśmy za pośrednictwem Pol. Ag. Telegraficznej komunikat który zamieszczamy na właściwym miejscu a który wyjaśnia, że aresztowani zostali ci posłowie, którzy dopuścili się jakichś przestępstw, ze względu jednak na nietykalność poselską nie mogli być dotąd pociągnięci do odpowiedzialności.

Wielką szkoda, że komunikat nie wymienia nazwisk aresztowanych, które znane są powszechnie z innych źródeł, a które podaliśmy w telefonogramie naszego korespondenta warszawskiego. Oto do ogromnej większości aresztowanych nie sposób po prostu zastosować tych zarzutów, jakie wymienia komunikat: kradzieży, oszustwa, przywłaszczenia i t. p.

Wprawdzie zaznacza komunikat, że aresztowania nastąpiły z powodu przestępstw natury kryminalnej jak i politycznej. Otóż co do ogromnej większości aresztowań tylko ten drugi motyw, polityczny może wchodzić w grę.

Zwraca uwagę, że areszty te zbiegły się z innym faktem, o którym donosi prasa krakowska, mianowicie wznowieniem w ostatnich dniach śledztwa w sprawie pamiętnego kongresu Centrolewu, który odbył się w czerwcu w Krakowie.

Stąd łatwo może nastąpić się przypuszczenie, że areszty posłów są w związku właśnie z owym kongresem. Przypuszczenia tego nie możemy jednak uznać za trafne, po pierwsze bowiem nie aresztowano bynajmniej wszystkich posłów, którzy brali udział w kongresie, jak o tem świadczy list otwarty trzech posłów Ch. D. ks. Gąsiorowskiego, Chacińskiego i Bittnera (list ten podajemy w telefonie warszawskim). Nie aresztowano również tych uczestników kongresu, którzy, nie będąc posłami, nie mogli się bronić nietykalnością. Wogóle wznowienie tej sprawy po upływie trzech miesięcy, wydać się musi dziwnem.

Z drugiej znowu strony widzimy wśród aresztowanych nazwiska posłów, którzy w kongresie wcale udziału nie brali, jak np. Al. Dębskiego, który, jako członek Stronnictwa Narodowego, nie należy do Centrolewu.

Tak więc motywy aresztowań na razie są nieznane.

Zaznaczyć również wypada, że dochodzenia sądowe w sprawach politycznych a nawet kryminalnych nie zawsze i nie konieczne połączone być muszą z natychmiastowym aresztem prewencyjnym, który jako środek ostateczny w tych jedynie wypadkach bywa stosowany, gdy np. zachodzi obawa ucieczki oskarżonego lub t. podob.

Czy taka obawa mogła zachodzić w stosunku do większości aresztowanych—z tego oczywiście będzie musiała zdać sprawę władza, która zarządziła aresztowanie. Dziś stwierdzić jedynie można, że wypadki nocy wczorajszej wywarły głębokie wrażenie i że nie przyczynią się one do uspokojenia opinii, która przedewszystkiem spokoju łaknie, spokoju potrzebuje, chociażby po to, by jednolity i zgodny front stworzyć przeciwko wrogom naszym zewnętrznym.

Gdy mowa o niebezpieczeństwach zewnętrznych, mimowoli nasuwa się wspomnienie roku 1920-go, kiedy hordy bolszewickie niepowstrzymaną lawiną posuwały się przeciwko stolicy. Wtedy niezatłociliśmy porachunków partyjnych, wtedy powstał rząd zgody narodowej z przedstawicielami wszystkich stronnictw, z posłem Witosem na czele. Dzięki

Skarga Klajpedy do Ligi Narodów.

KOWNO. (Pat.) Klajpedzianie złożyli do Ligi Narodów skargę na rząd litewski za bezprawia, poczynione w ostatnich czasach, a mianowicie zamknięcie szmuku

oraz utworzenie dyrektoriatu i pozostawienie go w władzy pomimo wyrażonego mu votum nieufności.

Pogłoski niemieckie.

Niemcy nie przystąpią do unii europejskiej dopóki nie otrzymają ziem polskich.

Europejskiej dopóki nie otrzymają ziem polskich.

BERLIN. (Pat.) „Local Anzeiger“ donosi z Nowego Yorku, że objędujący Amerykę w celach agitacyjnych prezydent trybunału Rzeszy dr. Simons wygłosił na zebraniu amerykańsko-niemieckiej izby handlowej przemówienie, w

którym podkreślił, że Rzesza nie ma zamiaru przystąpi do unii europejskiej, dopóki problem niemieckich granic wschodnich nie zostanie rozwiązany w duchu życzeń niemieckich.

Programowa mowa kanclerza Rzeszy niemieckiej.

BERLIN. (Pat.) Wczoraj na wielkim meetingu partii centrowej kanclerz Bruening wygłosił przemówienie programowe, udzielając odpowiedzi na pytania o zamierzeniach rządu Rzeszy po wyborach. Przemówienie kanclerza, oczekiwane z wielkim napięciem przez koła polityczne, nie przyniosło jednak wystraszających wyznań. Odnosnie do pogłosek o rzekomych planach dyktatury kanclerz stwierdził z naciskiem, że rząd oparty na dyktaturze nie

mogłby bezwarunkowo kontynuować jego polityki. Kanclerz nie wie nic o planach dyktatury. Dopóki prezydent Hindenburg dzierży w rękę ster państwa, nie dopuści on bezwzględnie do naruszenia podstaw konstytucji. Mowę kanclerza poprzedziła deklaracja kandydata czołowego partii centrowej Krohne, który podniósł, że centrum nie wyrzeknie się nigdy polityki pokojowej, zarówno wewnątrz, jak i zewnątrz granic państwa.

Kanclerz austriacki Schober o Locarno gospodarczym.

WIENIEN. (Pat.) „Neues Wiener Tageblatt“ podaje o wczorajszej konferencji kanclerza austriackiego Schobera z Brueningem następujące informacje: Kanclerz Schober wskazał na to, że napięcie, panujące między Niemcami a Polską oraz między Francją a Włochami wywiera niepojemny wpływ na stosunki w Europie. Regionalne zrzeszenie interesów gospodarczych jest najodpowiedniejszą drogą do stworzenia warunków ekonomicznych federacji europejskiej. Austrija będzie się starała w drodze porozumienia gospodarczego doprowadzić do kooperacji z państwami sukcesyjnymi, a to przez wzajemne ułatwienia w obrocie towarowym

i w obrocie surowców. Czem Locarno, jako układ regionalny, jest w dziedzinie politycznej, tem będzie w dziedzinie gospodarczej zrzeszenie przemysłu i rolnictwa Austrii z państwami sukcesyjnymi. W tym duchu przemówił prawdopodobnie kanclerz Schober na planarnem posiedzeniu Ligi Narodów. „Neues Wiener Tageblatt“ donosi z Genewy, że wywody kanclerza Schobera wywarły na delegacji francuskiej jak najlepsze wrażenie. Briand wyraził się z uznaniem o stanowisku Austrii w kwestii Paneuropy, a szczególnie podniósł propozycję kanclerza Schobera w sprawie zagadnień gospodarczych w Europie środkowej i wschodniej

Krwawe porachunki w Argentynie.

NOWY YORK. (Pat.) Według doniesień z Buenos - Aires: Dwa przywódcy onegdajszych zaburzeń nocnych zostali wczoraj wieczorem straceni, po przeprowadzeniu szybkiej rozprawy przed sądem wojennym, zasiadającym

na placu publicznym. Niebawem mają nastąpić dalsze egzekucje. Stracony został również szef policji. 6 deputowanych z okresu rządów Irigoyena zostało wczoraj wieczorem aresztowanych.

Stan wojenny w Boliwji.

SANTIAGO DE CHILI. (Pat.) W-g otrzymanych tu doniesień, rząd boliwijski wprowadził stan

wojenny na całym terytorjum Boliwji.

Ochrona swobody wyborów.

Przed nadużyciem władzy urzędników.

(W ostatniej sesji Sejm i Senat uchwalili następującą ustawę ogłoszoną w Dz. Ust. z 13-go marca rb. nr. 17, poz. 123):

U S T A W A

z dnia 12 lutego 1930 r. o ochronie swobody wyborów przed nadużyciem władzy urzędników.

Art. 1. Postanowienia niniejszej ustawy mają moc obowiązującą dla wyborów Sejmu i Senatu, Sejmu Śląskiego oraz ciał samorządowych.

Art. 2. Urzędnik, który w związku ze swoim urzędowaniem wpływa bezprawnie na wynik głosowania, a w szczególności:

- a) sporządza listę głosujących z pominięciem uprawnionych lub wpisaniem nieuprawnionych;
- b) używa podstępnie celem nieprawidłowego sporządzenia listy głosujących;
- c) uszkadza, ukrywa, przeraża lub podrabia protokoły lub inne dokumenty głosowania;
- d) dopuszcza się nadużycia przy przyjmowaniu lub obliczaniu głosów;
- e) dopuszcza się nadużycia przy zgłaszaniu lub ustaleniu listy kandydatów, albo też unieważnia bezprawnie deklaracje wyborców, dotyczące zgłoszeń kandydatów

— ulega karze więzienia do lat pięciu.

Art. 3. Urzędnik, który przemocą, groźbą, podstępem, lub innym niedozwolonym sposobem w związku ze swoim urzędowaniem przeszkadza:

- a) odbyciu zgromadzenia wyborców;
- b) swobodnemu wykonywaniu prawa zgłaszania kandydatów;
- c) swobodnemu wykonywaniu prawa głosowania;
- d) głosowaniu lub obliczaniu głosów

— ulega karze więzienia do lat trzech.

Art. 4. Urzędnik, który w związku ze swoim urzędowaniem lub też z wyrażeniem lub domniemaniem

zgodnej współpracy tego rządu z całym narodem i armją potrafiłszy odwrócić groźące nam niebezpieczeństwo.

Jakże odmiennie przedstawia się Polska r. 1930-go, od tamtej, z przed dziesięciu lat.

ISTNIEJE TYLKO JEDNA ASPIRINA!

Kary dodatkowe i skutki kar, przewidziane w ustawach karnych dzielnicowych, nie mają zastosowania do wypadków, przewidzianych w tej ustawie.

Art. 8. Urzędnikiem w rozumieniu tej ustawy jest każda osoba, pełniąca funkcje publiczne w imieniu Państwa lub samorządu. Za urzędników uważa się również należy członków komisji wyborczych.

Art. 9. Dla rozpoznania spraw, w tej ustawie określonych, właściwy jest sąd okręgowy.

Art. 10. Najpóźniej w przeciągu 48 godzin od chwili otrzymania doniesienia o popełnieniu jednego z przestępstw, przewidzianych w tej ustawie, obowiązany będzie oskarżyciel publiczny złożyć wniosek o wszczęcie śledztwa; śledztwo jest konieczne.

Art. 11. Pokrzywdzonym w rozumieniu tej ustawy jest nie tylko osoba, określona w art. 60 kodeksu postępowania karnego z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 313) nie mają tu zastosowania.

Art. 12. Do przestępstw, przewidzianych w tej ustawie, nie mają zastosowania przepisy ustaw karnych dzielnicowych o zawieszeniu kary. Sciganie i karanie tych przestępstw przedawnia się po upływie lat dziesięciu od ich popełnienia.

Art. 13. Równocześnie z rozpisaniem wyborów podać należy te ustawy we wszystkich gminach okręgów wyborczych przez rozplakowanie do powszechnej wiadomości.

Art. 14. Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 15. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z dniem tym tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy, sprzeczne z tą ustawą.

stwie, o ile przysługuje jej prawo wybierania w okręgu wyborczym, gdzie zostało spełnione przestępstwo.

Zawiadomienie przewidziane w art. 271 paragrafu 1 kodeksu postępowania karnego z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 313), sędzia śledczy winien skierować również do pokrzywdzonego z oznajmieniem, że przysługuje mu prawo, określone w art. 70 powyższej ustawy.

W razie niewykonania tego prawa w terminie ustawowym lub nieprzyznania przez sąd apelacyjny praw oskarżyciela posiłkowego, sędzia śledczy umarza śledztwo i zawiadamia o tem oskarżonego.

Art. 12. Do przestępstw, przewidzianych w tej ustawie, nie mają zastosowania przepisy ustaw karnych dzielnicowych o zawieszeniu kary. Sciganie i karanie tych przestępstw przedawnia się po upływie lat dziesięciu od ich popełnienia.

Art. 13. Równocześnie z rozpisaniem wyborów podać należy te ustawy we wszystkich gminach okręgów wyborczych przez rozplakowanie do powszechnej wiadomości.

Art. 14. Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 15. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z dniem tym tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy, sprzeczne z tą ustawą.

Prezydent Rzeczypospolitej: I. Mościcki
Prezes Rady Ministrów: K. Bartel
Kierownik Ministerstwa Sprawiedliwości: Dutkiewicz

Z prasy.

Konfiskata uchylonej konfiskaty.

Jedna z konfiskat „Naprzodu“ została uchylona przez sąd. „Naprzód“ wydrukował ten artykuł po raz drugi, ale

„Mimo wyrażnej uchwały sądu, że jego treść nie zawiera znamiona jakiegokolwiek czynu przestępczego“, Starosta Grodzki powtórnie skonfiskował ten artykuł w całości.

Jest to wypadek niezwyklej. Powinni się nim zająć prawnicy. Powinno się wyjaśnić, czy orzeczenie sądu mogą być lekceważone?

O djety marszałka Sejmu.

„Robotnik“ zajmuje się nieładnymi wyjaśnieniami prasy sanacyjnej, w szczególności „Kurjera Porannego“, w sprawie djet, wypłacanych Marszałkowi Sejmu. Mniejsza o tłumaczenie, jakie są podstawy prawne pobierania djet — wszyscy zdają sobie sprawę, że są zawarte w Konstytucji, w budżecie i w regulaminie. „Kurjer Por.“ wymyśla z powodu wysokości tych djet. Na to „Robotnik“ odpowiada:

„Jeszcze jedna rzecz ciekawa. Oto o Marszałku Senatu nikt z waleatów słowa nie pisze. Bierze on takie same djety jak Marszałek Sejmu, objędują Francję, Hiszpanię, północne Włochy, Szwajcarię, Austrię i Niemcy w aucie senackim, jest dwa razy w kąpielach zagranicą, raz do roku w Brazylii i żaden waleat nigdy nie o tem nie napisze. Wody do ust nabrals... Zwłaszcza, że kilkanaście posiedzeń Senatu w roku nie są zaiste zbyt wyczerpującą pracą. Staropolskie przysłowie mówi: „Pokorne cięle dwie matki ssię“.

Kto interwenjował?

Jednym z poważnych zarzutów przeciw posłom sejmowym było to, że interwenjowali w sprawach prywatnych przed władzami administracyjnymi — Rząd pomajomy wydawał nawet okólniki przeciw interwencjom poselskim, a prasa sanacyjna bezstała i Sejm i posłów za rzekome interwencje. Ostatnio, jak już informowaliśmy, na żądanie szefa rządu, sporządzono nawet spis posłów, którzy zajmowali się interwencjami. I oto, jak się okazało, nikt z posłów opozycji tego nie czynił, a tylko posłowie z B. B. Odnaczyli się szczególnie wiceprezes klubu B. B., p. Polakiewicz, gdyż zajął drugie z kolei miejsce w tym spisie. Gdy wiadomość o tem ukazała się w prasie, klub B. B. rozesłał następujący komunikat:

„Posłowie i senatorowie B. B. W. R. w myśl wskazówek zarządu interwencje miał ograniczyć do minimum, zaś w ramach wątpliwych czy indywidualnych skierowywać je do prezydium klubu.

Korespondencję klubu parlam. B. B. W. R. podpisywał przeważnie wiceprezes Dr. Polakiewicz, stąd też jego nazwisko figurowało częściej na piśmie interwencji. Dr. Polakiewicz pozatem jako członek zarządu Zw. legionistów

i działacz Zw. inwalidów zwracał się do władz w sprawach byłych wojskowych“.

O nic przecież innego nie chodziło. Dość, że interwenjowali. Przytem nawet nie poszczęgnili posłowie i senatorowie, ale w imieniu całego klubu.

O czystości wyborów.

„Gaz. Warsz.“ słusznie podkreśla, że bezcelowe i naiwne jest wysuwanie sprawy czystości wyborów w ten sposób, jak to czynią niektóre grupy polityczne. Mianowicie uchwalają, bądź chcą uchwałać na zgrupowaniach, aby wybory były czyste. Uchwały i żądania niczy nie pomogły.

Podstawą czystości aktu wyborczego jest, obok ścisłego wykonania przepisów ordynacji wyborczej, bezstronność władz administracyjnych. Tymczasem p. minister Składkowski jest zdania, że rząd jest stroną zainteresowaną w wyborach narówni ze stronnictwami.

Sejm odpowiedział na to ustawą o czystości wyborów. Jak rząd zachowa się wobec tej ustawy, to jego rzecz. Temu, który zaryzykował złamać tę ustawę, z pewnością nie zaimponuje rezolucja jakiegos zgrupowania.

Będą próby sztuczek przy obliczaniu głosów przez komisje obwodowe, zwłaszcza po wszech i jeszcze większe cuda mogą się dzieć z protokołami wyborczymi w drodze z obwodu do okręgu. To prawda, ale co tu pomogą apele do czystości?

Takie apelowanie wygląda tak, jakby ktoś, wychodząc z domu, napisał na drzwiach: „Niemam mnie w domu, uprasza się nie okradać mieszkania“.

Droga jest inna. Czystości wyborów nie zabezpieczą rezolucje i apele. Czystość tę trzeba zapewnić za pomocą uświadomienia i odpowiedzialnej organizacji wyborców, nie apelując się do złości, ale się go pilnując.

Jeśli cała uczciwa i wielomilionowa masa wyborców postanowi dopilnować czystości wyborów, to ta czystość będzie osiągnięta.

Zamiast żądać — niewiadomo od kogo — czystości wyborów, trzeba nie tylko powiedzieć: Wybory muszą być przeprowadzone czysto, zgodnie z prawem i moralnością publiczną, — ale też zapowiedzieć, że ją wykonać.

Godność narodu.

Najsukuteczniejszym sposobem zniszczenia narodu jest pozbawienie go poczucia godności i dumy. Podleje wtedy i upada. Brak godności u ludów podbitych był najgorszym żandarmem despotów. ABC, pisząc na temat godności narodu, mówi:

Upadają naród ci, którzy pragną zeń mieć śnieg i bierne narzędzie własnych zamysłów. Kto pragnie dobra i rozwoju narodu, pielęgnuje godność i dumę narodową, jako skarbnik największy. Tyko narody z wysoko rozwiniętym poczuciem godności i dumy mogą dokonać rzeczy wielkich. Te prostą prawdę rozumieją doskonale rozumne dyktatory. W każdym swem przemówieniu Mussolini apeluje do dumy i wielkości Włochów. Nawet Wilhelm II, który w poufnych listach do Mikołaja II-go pisał o parlamentach niemieckim, że „chętnieby te bandę powywieszał“ — publicznie nie odważył się nigdy poniżyć godności narodu niemieckiego.

Z całej Polski.

Komu będą cofnięte pozwolenia na broń.

W związku z informacjami o cofnięciu wszystkim b. posłom i b. senatorom pozwoleń na broń, sanacyjna agencja „Iskra“ komunikuje:

W ostatnich czasach zdarzały się wypadki, że podczas zgromadzeń publicznych niektórzy posłowie na Sejm, przeciwstawiając się organom bezpieczeństwa, używali broni palnej. W związku z tem minister spraw wewnętrznych, chcąc zapobiec podobnym faktom, polecił reskryptem z dn. 5 b. m. cofnięcie zezwoleń na noszenie i posiadanie broni palnej tym b. posłom, którzy zezwoleń te posiadali jedynie dzięki piastowaniu przez nich mandatów poselskich.

Tym b. posłom, którzy posiadali zezwolenia na noszenie i posiadanie broni na zasadzie innych okoliczności, jak na przykład, że byli oficerami rezerwy — broń palna odbierana nie będzie.

Zwycięstwo Stronnictwa Narodowego.

W tych dniach odbyły się wybory do rady miejskiej w Rudzie Pabjanickiej pod Łodzią.

Mimo szalonej agitacji, prowadzonej przez sanatorów i rozbiłki wyborców na 16 list w niedzielę dn. 7 września b. r. t. j. w dniu wyborów Stronnictwo Narodowe uzyskało największą ilość głosów i 6 mandatów.

Inne listy jak BB. 2 mandaty, PPS frakcja 2 mandaty, KW (PPS) 1 mandat, Zjednoczenie Robotnicze 2 mandaty, NPR lewica z akcją katolicką z ks. Lewandowiczem na czele 4 mandaty, Niemcy prawie 3 mandaty, niemiecy lewi 3 mandaty, żydzi 1 mandat.

Ś. p. K. Dłuski.

W Otwocku pod Warszawą zmarł w wieku lat 75, dr. Kazimierz Dłuski, założyciel i b. właściciel sanatorium w Zakopanem, długoletni prezes związku strzeleckiego i działacz socjalistyczny.

Ś. p. dr. Dłuski urodził się w r. 1855 na Podolu i tam ukończył szkoły średnie. Studja wyższe odbywał w Warszawie i w Paryżu.

W roku 1918 wysłany został w misji politycznej do Paryża, jako mąż zaufania p. Piłsudskiego. Był członkiem wielu radykalnych organizacji.

W Warszawie wczoraj odbyło się w kościele św. Aleksandra uroczyste nabożeństwo za duszę ś. p. dr. Dłuskiego, na którym obecni byli przedstawiciele Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i p. Piłsudskiego, Sławek, prof. Szymański i t. d. Po nabożeństwie trumnę odwieziono na dworzec kolejowy w asyście wojska i strzelca.

Pogrzeb odbędzie się w Zakopanem.

Drobne wiadomości.

Walki Turków z Kurdami.

ANGORA. (Pat.) Dywizje tureckie, działające na stokach góry Arrarat, otoczyły ciasnym pierścieniem zbuntowanych Kurdów, którzy, poniosłszy ciężkie straty, opuścili swe pozycje, pozostawiając na miejscu setki zabitych. Po stronie tureckiej było 40 zabitych i nieznacna liczba rannych. Walki trwają nadal.

Ciągnięcie loterii państwowej.

Onegdaj w pierwszym dniu ciągnięcia 21-ej Polskiej Państwowej Loterii Klasowej główniejsze wygrane padły na numery następujące:

- Po 10.000 zł. Nr. Nr. 104675 168976 189602 207960.
- Po 5.000 zł. Nr. Nr. 38691 45231 57782 93690 118474 169241 169529 192022.
- Po 3.000 zł. Nr. Nr. 2398 10017 20084 39235 60004 193454 207255.
- Po 2.000 zł. Nr. Nr. 82812 84131 140180 142713 194316 206904
- Po 1.000 zł. Nr. Nr. 11356 16989 20951 21616 22252 29147 29323 34604 41699 55445 74816 110526 114704 140528 139101 149362 187479 205360 206819
- Po 600 zł. Nr. Nr. 3168 4542 6117 6626 7810 24361 31195 36007 59796 66225 76895 80580 96473 98736 113501 114740 115083 134142 136627 152074 152256 152530 153375 154179 158900 165638 166660 168082 168360 170890 177439 177725 180146 183387 193989 199173 202908 205028.

WARSZAWA. (Pat.)

W drugim dniu ciągnięcia 5 klasy 21 Polskiej Państwowej Loterii Klasowej główniejsze wygrane padły na numery następujące: Po 15 tysięcy złotych — № 46100, 82158, 10924; po 10 tys. zł. — № 69854, 131194; po 5 tys. zł. — № 33042, 36414, 70090, 96697, 99496, 153518.

OFIARY

złożone w Administracji „Dziennika Wileńskiego“.

Zamiast kwiatów na trumnę ś. p. profesora Władysława Kolaszewskiego, Sodalicy Marjańska pań, składa 70 -letnich na I konferencję męską 5-go W... tego u raulo.

Z Litwy.

Aresztowanie Polaków na Litwie.

Policja polityczna litewska aresztowała w m. Kalwarii 4 osoby narodowości polskiej pod zarzutem szpiegowstwa na rzecz Polski. Aresztowanych przewieziono do Kowna.

KRONIKA.

Z miasta.

— Brońmy naszego morza! Zbieramy fundusz na łódź podwodną „Odpowiedz Treviranusowi”. Taki apel do społeczeństwa wileńskiego uchwalilo wotusowac liczne zgromadzenie Wilnian, odbyte w srodę 10 b. m. o godzinie 8 ej w wielkiej sali konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego. Akcja powyższa na terenie Wileńszczyzny jest jednym z ogniw akcji, podjętej przez Ligę Morską i Rzecznicą na terenie całej Rzeczypospolitej. Będą to „Dwa Tygodnie Morskie” od 14 do 25 września b. r., w czasie których również „ludność województwa wileńskiego winna czynami dać odpowiedź na bezcelne stanowisko odpowiedzialnego członka rządu pruskiego Treviranusa, osmielającego się podać w wątpliwość stałość granic Rzeczypospolitej”. Powyższe słowa apelu padły z ust zagajającego zebranie p. Kuratora Okręgu Szkolnego Wileńskiego. W wyniku dalszych obrad pod przewodnictwem dyr. Szyszkowskiego, po referacie inż. Czarnockiego, ułożono program „Dwóch Tygodni” w Wilnie.

W dniu otwarcia II Targów, t. j. w najbliższą niedzielę po wiece w Sali Miejskiej ruszy wielki pochód ulicami Niemiecką, Zawalną, Mickiewicza, placem Katedralnym. Pochód rozwiąże się na Targach. Człowiek pochodzący z zastępy członków Ligi Morskiej w mundurach z orkiestrą, poczem na samochodzie ciężarowym posuwający się będzie wielkich rozmiarów okręt. Przed teatrem letnim na Targach urządkowane będzie stoisko Ligi Morskiej, w którym koncentrować się będzie cała akcja zbiórki ofiar, loterii fantowej, wyświetlane będą przezroczka morskie i t. d. Sprzedawane będą w całym województwie nalepki, znaczki, rozeslane będą listy ofiar. Rozrzucone będą odezwy. Manifestacja transmitowana będzie przez Radio Wil. Idzie o masową akcję całego społeczeństwa. 21 b. m. w Trokach siłami Wilnian urzędzone będą regaty żeglarskie. Dalsze szczegóły opublikowane będą dodatkowo.

Sprawy miejskie.

— Starania o pożyczkę i na wybory. Magistrat m. Wilna poczynił starania w Banku Gospodarstwa Krajowego o pożyczkę w wysokości 200000 zł. na inwestycje miejskie.

Równocześnie Magistrat zwrócił się do władz centralnych z prośbą o fundusze na wybory.

— Subsyzjum dla instytucji dobroczynnych. Magistrat miasta Wilna wyasygnował 85257 złotych dla instytucji dobroczynnych m. Wilna tytułem subsyzjum za m. sierpień i r. b.

— Rozbudowa kolonii wileńskiej. Kolonia Wileńska, zwana dawniej Kolonią Kolejową, rozwija się coraz bardziej. Co rok przybywa po kilka nowych domów.

W najbliższym czasie Magistrat przystąpi do budowy chodnika betonowego od stacji do schodów przy górnej Kolonii. Przechodzący ma przejść niezadługo szosa, łącząca ul. Beliny z Nową Wilejką. Przeprowadzenie w tym kierunku szosy zastąpi uciążliwe wspinanie się ze stacji

na górę oraz ciężki przejazd przez błotniska Markucie i wpłynię decydująco na rozwój Kolonii Wileńskiej.

Sprawy administracyjne.

— Wyjazd wicewojewody do Warszawy. Wicewojewoda wileński p. Stefan Kirtiklis wyjechał 9 b. m. na dwudniowy pobyt do Warszawy w sprawach służbowych.

— Ile wydano paszportów. Według danych poszczególnych gmin województwa wileńskiego w m. sierpniu wydano 168 paszportów po gr. 60 dla ludności wiejskiej. Równocześnie w tymże miesiącu władze administracyjne przyznały 17 osobom narodowości rosyjskiej i litewskiej obywatelstwo polskie.

Sprawy rzemieślnicze.

— Czy restauratorzy są rzemieślnikami? Na mocy ustawy o prawie przemysłowym, art. 142, zaliczeni są do rzemiosła kucharze, natomiast restauratorzy nie są rzemieślnikami i nie są wymagane przeto od nich specjalne kwalifikacje.

Obecnie restauratorzy czynią starania, aby przyłączyć ich do kategorii rzemiosła. Restauratorów popierają usilnie kucharze. W memorjale skierowanym do Izby Rzemieślniczej, do Izby Przemysłowo-Handlowej i do władz, twierdzą oni, że kucharzostwo, a właściwie restauratorstwo należy do specjalnych zawodów, wymagających nietylko znajomości handlu, ale również... sztuki.

Kalendarzyk wyborczy.

— Zakończenie spisu wyborców. Trwające od tygodnia prace nad spisem wyborców do Sejmu i Senatu dziś zostały zakończone. 6 biur adresowych m. Wilna przekazało spisy do Okręgowej Komisji Wyborczej.

Jutro Komisja Wyborcza przystąpi do dalszej pracy nad spisem.

— Poczta i telegraf.

— Ulgowe opłaty. Wileńska dyrekcja poczt i telegrafów wprowadziła ulgowe opłaty za przesyłki książek do księgarń i zakładów naukowych.

— Podwyższenie kwot przekazów pocztowych. Rozporządzeniem ministra poczt i telegrafów dopuszcza się obecnie przekaz jak również obciążenie pobraniem przesyłki listowej, listu wartościowego lub paczki do 2.000 złotych.

Sprawy uniwersyteckie.

— Egzaminy magisterskie na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Stefana Batorego w terminie jesiennym roku akademickiego 1929/30 odbywać się będą od 1 października 1930 r. Do egzaminów zgłaszać się należy pisemnie od 15 do 20 września b. r.

— W sprawie tytułu doktora medycyny. Do czerwca r. b. uniwersytety polskie wydawały dyplomy absolwentom wydziału lekarskiego, na których figurował tytuł „doktor wszechnauk lekarskich”.

Ministerstwo Oświaty zarządził, że od 30 czerwca r. b. skasowuje ten tytuł, a wprowadza ten system, który był w dawnej Rosji. Zamiast doktora wszechnauk lekarskich w dyplomie lekarskim figuruje poprostu tytuł

DZIŚ w RADJO

GODZ. 16:30

Match Hiłomi - Waleślewiczówna

„lekarza”. Tytuł taki uprawnia do zajmowania się praktyką lekarską, a również daje prawo do ubiegania się o stopień doktora medycyny. Zatem lekarz dopiero po złożeniu pracy doktorskiej uzyskuje tytuł doktora medycyny.

Zarządzenie ministra oświaty spowodowane zostało na skutek interwencji lekarzy starszych z dawnymi dyplomami, którzy nie mieli właściwie prawa korzystać z tytułu doktora medycyny, podczas gdy młody lekarz, nie posiadający jeszcze żadnej praktyki, korzystał z takiego tytułu.

Sprawy szkolne.

— Zamknięcie pierwszego roku w Szkole Położnych. W bieżącym roku szkolnym 1930-31 w państwowej Szkole Położnych w Wilnie nie będzie pierwszego roku studjów.

— Handel i przemysł.

— Ważne Zgromadzenie udziałowców Banku dla Handlu i Rzemiosł, odbędzie się dnia 21 b. m. o godz. 4 ej w lokalu „Sokola”.

— Towarowy ruch graniczny. W ubiegłym miesiącu na terenie Wileńskiej Dyrekcji Kolejowej, przez stację Turmonty przewieziono do Łotwy i państw Bałtyckich 416 wagonów towarów, z czego 50 wagonów zboża, 30 bydła, 20 żelaza, stali i maszyn, 15 sukna i manufaktury, 19 superofiatu, 15 ropy, 30 cukru, 70 kartofli, 90 węgla, oraz 77 wagonów innych towarów. W tymże czasie z Łotwy przybyło do Polski 328 wagonów różnych towarów.

Do Rosji, przez stację Olechnowice i Stolpcy wywieziono w sierpniu 295 wagonów różnych towarów, z Rosji zaś przybyło 240 wagonów towarów.

Do Prus Wschodnich przez stację graniczną Raczki wywieziono 15 wagonów nierogacizny, 3 bydła, 10 zboża, 5 drobiu i jaj, 20 drzewa.

Na zamówienie specjalne dla Litwy wywieziono 18 wagonów towarów, głównie manufaktury, galanterii, cukru i ropy.

— Ceny na sól. Władze administracyjne w porozumieniu z monopolem państwowym, ustaliły maksymalne ceny na sól. 1 kg. soli ma kosztować 36 gr. Cena ta obowiązuje z dniem 16 b. m.

— Ekspozycja estońskie na II Targi Północne. W dniu wczorajszym do Wilna przybyli ekspozycyjni Instytutu Etnograficznego w Dorpacie w Estonii, w ilości 512 sztuk. Kierownictwo nad ekspozycją rząd estoński poruczył p. Kuruk, która przybyła do Wilna.

Ekspozycyjni umieszczone zostaną w dziale sztuki i przemysłu ludowego.

— Konferencja prasowa w Izbie Przemysłowo-Handlowej. Wczoraj w Izbie Przemysłowo-Handlowej odbyła się specjalna konferencja prasowa. Celem tej, zainicjowanej przez dyrektora Izby p. prof. Zawadzkiego, konferencji, było zaznajomienie przedstawicieli prasy z przebiegiem obrad Kongresu Izby w Lwowie, oraz o jego znaczeniu dla dalszego rozwoju życia gospodarczego w Polsce. Konferencję zgał p. prof. Zawadzki, szczegółowo zaznajamiając obecnych z pracami Kongresu i sekcji, jakie powstały, celem opracowania projektów uchwał, które następnie zostały przyjęte przez Kongres i t. d.

Jak wynika z referatu p. prof. Zawadzkiego, pierwszy ten Kongres Izby Przem. Handl., wzbudził zrozumiałe zainteresowanie nie tylko wśród sfer gospodarczych,

lecz i rządu, którego przedstawił w osobach pp. ministra Kwiatkowskiego i wice-min. Starzyńskiego, wzięli udział w obradach.

Z życia stowarzyszeń.

— Muzeum Tow. Przyj. Nauk (Lelewela 8) jest otwarte dla publiczności w niedziele o godzinie 12-2, oraz wtorki i piątki od godziny 10-1 rano, wyjąwszy święta doroczne.

Wstęp dla osób pojedynczych po 50 gr. i wycieczek zbiorowych uczącej się młodzieży, rzemieślników, robotników i żołnierzy w grupach nie większych nad 20 osób po 20 gr. od osoby. Członkowie mają wstęp wolny.

— Wileńskie Koło Związku Bibliotekarzy Polskich. Dnia 12 września 1930 r. w piątek o godzinie 8 ej wiecz. w gmachu Uniwersyteckiej Biblioteki Publicznej odbędzie się zebranie członków Koła z referatem p. Stanisława Lisowskiego p. t. „O bibliopsychologii”. Goście mile widziani. Wstęp wolny.

— Z życia T-wa Opieki nad zwierzętami w Wilnie. Na terenie całego województwa daje się zauważyć bardzo znaczna ilość źle podkutyh koni, wskutek czego zwierzę cierpi, częstokroć źle podkucie jest powodem okaleczenia konia, co zawsze ujemnie wpływa na wydajność jego pracy. Istniejący stan jest rezultatem braku fachowców, którzyby z potrzebą do tego umiejętnością podkrywali konie.

Wileńskie T-wo Opieki nad zwierzętami, chcąc temu zaradzić, otwiera szkołę dla podkrywaczy, prowadzoną przez lekarzy weterynaryj.

Na ten cel T-wo posiada już pewne środki, niewystarczające jednak na uruchomienie tej koniecznej placówki.

Chcąc zbierać potrzebne fundusze, w dniu „dobroci dla zwierząt”, t. j. 14 b. m., T-wo urządził sprzedaż uliczną znaczka, oraz loterię fantową. Losy w cenie 50 gr. będą sprzedawane w lokalu T-wa Rybackiego przy ul. Królewskiej, tamże będą wystawione fany do wygrania.

Osoby pragnące przysięść instytucji z pomocą, proszone są o łaskawe ofiarowanie fantów, które można składać codziennie w godz. od 6-8 po poł. w sekretariacie T-wa Op. nad zw., Tatarska 2.

Jednocześnie przypominamy, że 14 września, w dniu dobroci dla zwierząt, przeciągnie ulicami miasta pochod, który ma stwierdzić, że człowiek widzi w zwierzęciu stworzenie czujące i opiekuje się nim.

Kronika policyjna.

— Wejowniczka Rywka. W dniu 9 b. m. o godz. 17:30 Pogotowie Ratunkowe przewiozło do szpitala żydowskiego Lewina Zalmana, Archańska 54, który podczas bójki ze swą kochanką Klemechman Rywą, zam. tamże został zraniony nożem w okolicę serca. Stan zdrowia życia nie zagraża. Klemechman Rywę zatrzymano.

Teatr, muzyka i sztuka.

— Teatr Miejski na Pohulance. Otwarcie sezonu zimowego. W sobotę najbliższą 13 b. m. gruntonie odnowiony Teatr Miejski na Pohulance otworzy swe podwoje. Dyr. A. Zelrowicz wprowadza w dniu tym na scenę świetną komedię Blizniaków „Rozbitki”.

Bilety już są do nabycia w kasie zamawianiu od 11-9 tej wieczorem.

Legitymacje żółte nowego typu, oraz kredytowane (dla wojskowych) ze zniżką 35 proc. są ważne. Początek o godz. 8 mej.

— Teatr Miejski w „Lutni”. Dni z powodu próby generalnej, Teatr nieczynny.

— Otwarcie sezonu zimowego. Jutro w piątek nastąpi otwarcie sezonu zimowego w Teatrze „Lutnia”.

Gmach teatralny został zaopatrzony w nowo wygodne fotela.

Sezon zainauguruje pełna pogodnego humoru i dowcipu komedia polska Rączkowskiego „Nad polskim morzem”. Akcja tej sztuki odbywa się na wybrzeżu morskim w Gdyni.

— Przedstawienie popołudniowe w „Lutni”. W niedzielę nadchodząca ukaze się na przedstawieniu popołudniowym po cenach zniżonych, doskonała komedia Verneulla „Moja panna mama”. W obsadzie premierowej.

— Reduta. W dniu 11 września wyjeżdża z Wilna w objazd 2 miesięczny czolówka Reduty z szluka „Swieraszcz za kominem” K. Dickensa w opracowaniu Juljusza Osterwy. Kostjumy L. Pawlikowskiej z Medyki.

Będzie to 7 rok objazdu Reduty.

Wreszcie poświęcono został na objazd województwa wileńskiego. 11. IX. Reduta goscic będzie w Swięcianach, 12. IX w Postawach, 13. IX w Głębokiem, 14. IX w Wilejce, 15. IX w Oszmynie, 19. IX w Mołodecznie, 17. IX w Wolicynie.

POLSKIE RADJO WILNO.

Fala 385 mtr.
Program:
Czwartek, dnia 11 września 1930 r.
11.58. Sygnał czasu.
12.10. Pogadanka z Warszawy: O czym wiecieciec powinna dobra gospodyni? „Dobrze nakryty stół” — wygl. p. M. Ankiewiczowa.
12.35. Gramofon.
13.00. Komunikat meteorologiczny.
15.50. Transm. z Warszawy. Odczyt turyst. kraj. „Komunikacja powietrzna w Polsce” — wygl. J. Wilczyński.
16.30. Transm. z Warszawy z lekkoakollet. mecu kobiecego „Polska Japonia” z udziałem Hiłomi i Waleślewiczówny.
17.15. Transm. z Warszawy. Koncert, reportaż z kulis filmu „Kosmopolita” i odczyt („Wśród książek”).
19.00. „Ciotka Albinowa mówi”.
19.25. Pieśń Eugenjusza Dzwulowskiego do słów Kazimierza Iłkowiczówny w wyk. p. Zubolewickiej (sopran) i kompozytora.
20.00. Transm. z Warszawy. Koncert (Tańce różnych czasów i narodów).
21.30. „Madonna del Pascolo” — słuchowisko Walerjana Charkiewicza. Audycja z okazji dwóchsetnej rocznicy Koronacji cudownego obrazu N. M. P. w Zurowiczach pod Słonimem.
22.00. Muzyka taneczna.

Odbudowa Zamku Warszawskiego.

Krakowski „Głos Narodu” zamieścił w jednym z ostatnich numerów nadzwyczaj ciekawy wywiad z rektorem Szyszkowskim — Bohuszem w sprawie restauracji Zamku warszawskiego, którego odbudowa kieruje osobiście od stycznia b. r. Restauracja obejmująca obecnie północno-zachodni narożnik Zamku. Na parterze znajdują się kuchnie rautowe, pomieszczenie dla straży zamkowej i zarządu Zamku, oraz sieni z garderobą i klatką schodową, prowadzącą na I p. obejmujące cały szereg sal rautowych. Na I p. jest największa sala Poselska, z trzema antyzamkami (mniejszymi ubikacjami), dalej trochę mniejsza sala obiadowa z kredensami, sala Rejtana, w której mieścił się słynny obraz Matejki, oraz szereg drobniejszych komnat. Najwyższą kondygnacją zamkowa obejmuje pokoje gościnne rodziny Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Odrestaurowano też części Zamku będzie miało wielkie znaczenie zarówno z uwagi na sam fakt odbudowy, jak niemniej z tego względu, że dotychczasowy ruch rautowy, który wbrew tradycji skupia się w dawnych pokojach królewskich ze szkoda dla delikatnych ornamentacji, złożonych sztukaterji i ozdobnych posadzek z 18 w., zostanie przeniesiony do północno-zachodniego narożnika, a komunikacja przeniesiona do klatki schodowej, objętej obecną restauracją.

Dotąd wykonano całą kamieniarkę fasad, tak, że jeszcze w tym roku, przed zimą będą wytynkowane fasady. Wszystkie wewnętrzne roboty murarskie mamy już poza sobą, a obecnie są w toku roboty żelazo betonowe; niektóre komnaty jak Poselską, Moskale gruntonie przerebobli, dzieląc ją stropami, dla uzyskania przestrzeni miejsca na 2 piętra. Naturalnie dążymy do przywrócenia dawnego układu zamkowego, kierując się danymi historycznymi, na szczęście do-

Zapamiętajcie mile panie moją radę, że z nadejściem upalnego lata należy podwoić staranie o wdzięk każdej z nas. aby piękno przyrody nie przyćmiło uroku pięknej twarzyczki. Albowiem nigdy nie przestanę być pobawiona czaru i godną podziwu twarzą, jeśli zachowa piękna gładką cerę. Na czelem hasłem w życiu każdej kobiety, powinna być przede wszystkim troska o miłą powierzchność i wyraz twarzy, promieniujący zawsze młodzieńczą świeżością i zadowoleniem. Dzięki niezliczonym zabiegom kosmetycznym sprężarowo wyborczy środek, który usunie niejednę z pań troskę, środek celem zachowania świeżej i gładkiej karnacji. Tym produktem jest puder-krem „Uza”, który dzięki swej niezrównanej jakości cieszy się niezmiernym powodzeniem. O skuteczności powyższego produktu każda z pań nieawodnie się przekona.

Wasza Mira.

chowanemi. Kładzie się więc teraz stropy między piętrami i wiazania dachowe żel.-betonowe, a w ciągu zimy zostaną przeprowadzone instalacje centralnego ogrzewania, wodociągowe, elektryczne i wyprawy wewnętrzne. Stolarka, t. j. okna i drzwi są w robocie. Ponieważ obecnie na Wawelu jest zastój w pracy budowlanej, gdyż wykonuje się tyunki do restauracji północnego skrzydła, przeto kamieniarze przenieśli się czasowo do Warszawy i w liczbie 30 tu pracują około restauracji północno-zachodniego narożnika.

Poza powyższemi zasadniczymi robotami, wykonuje się równocześnie inne pomniejsze prace, wchodzące wprawdzie w program następnego sezonu, jednak konieczne dla zachowania porządku restauracji zamkowej. W I podwórzu odnawia się schody waldystawskie, które będą prowadzić do mieszkania Prezydenta Rzeczypospolitej. Zamówiliśmy tafle granitu wolińskiego, którym zostanie wybrukowany podwórzec już w ciągu tej zimy. Moskale podnieśli znacznie poziom podwórza, to też w czasie układania nawierzchni granitowej będziemy musieli obniżyć jego poziom, co pociągnie za sobą konieczność obniżenia wszystkich rur i kanałów, bardzo płytko osadzonych. Program robót restauracyjnych północno-zachodniego narożnika jest przewidziany na 2 lata; w przyszłym roku ukończymy wszystkie grubsze roboty kamieniarskie, poczem przyjdzie kolej na dekorację wnetrz. Zostaną one urzędzone również bogato jak sąsiednie pokoje królewskie, azkolwiek skromniej może nieco pod względem formy. Zaznaczyć w końcu należy, że restauruje się równocześnie Pałac „Pod Blachą” na mieszkaniu dla szefów kancelarii wojskowej i cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej.

OD ADMINISTRACJI
czas odnowić prenumeratę
na miesiąc WRZESIEŃ.

Z Rosji Sowieckiej.

Ukarane świętokradztwo. (Kap). Świat w Carycyne nad Wołgą postanowił zburzyć miejscową katedrę i „zaszczytne” zadanie wysadzenia świątyni w powietrze powierzył związkowi młodziemu komunistycznej. Świętokradzki ten czyn stał się powodem do wielkiej uroczystości: na placu koło katedry wzniesiono trybuny, z których zaproszeni goście mieli przyglądać się niezwyktemu widowisku.

Nabój dynamitowy wstrząsnął murami wielkiej budowli ale zapimprowowani pirotechnicy tak źle go podłożyli, że rozproszeniu się dymu katedra ukazała się oczom widzów nietkniętą, natomiast trybuny pokryte były trupami i rannymi.

W. ks Witold.

W 500-ną rocznicę zgonu.

Wobec tego, co się wyżej rzekło, zrozumiałe są najzupełniej motywy, dla których Jagiello usunął Witolda — mniej natomiast zrozumiałe było powierzenie władzy zastępczej nad Litwą Skirgielle, który był wprawdzie bratem rodzonym Jagielli, posiadał z urodzenia najbliższe ko temu prawa, pozatem był jednak istnym wyrzutkiem i posiadał, zda się, jedną tylko zaletę, iż nie był wcale niebezpiecznym rywalem i dla tego potrafił zaskarbić sobie zaufanie podejrzliwego króla.

Łatwo zrozumieć, z jakim sercem podlegał musiał takiemu zwierchnikowi Witold, świadomy swej wyższości umysłowej, którego ambicji zadowolić nie mogła szczipa dzierzawa groźniska, ani też przydana, za wstawiennictwem panów polskich, dzielnica Łucka. Przysięga na wierność, osobny dokument, w którym przyrzeka uległość Skirgielle, nie stanowiły oczywiście dla Witolda najbliższego skrupułu. Jeżeli jednak ambicję jego, jego żądza szerszej władzy, dają się usprawiedliwić jego istotnie wyższymi zdolnościami, to droga, którą zmierział do tego celu, droga ustawicznej zdrady i wiarofromstwa, niczem absolutnie usprawiedliwić się nie da.

Najbliższą myślą, która nastęrcza się zranionemu w swych ambicjach księciu, było oczywiście rzucenie się w ramiona Zakonu niemieckiego. Ta droga jednak była dla Witolda jeżeli nie całkiem zamknięta, to w każdym bądź razie utrudniona ze względu na niedawną jego zdradę, którą Krzyżacy tak ciężkimi okupili stratami. Tedy więc wzrok Witolda zwraca się w stronę Wschodu, gdzie spodziewa się znaleźć poparcie swych planów. Dla pozy-

4) skania sympatji Rusi, nie waha się przyjąć chrztu wschodniego — jak to wyżej zaznaczyliśmy. Niebawem zjawia się na dworze Witolda Wasyli, syn Dymitra moskiewskiego, który uciekając z Ordy przez Mołdawię i Podole, zawitał do Łucka i tu, najmiej przy Witoldzie przyjęty, oświadczył się o rękę jego córki Zofji.

Oczywiście takie oświadczenie nie mogło podobać się Jagielle, który nie dał zezwolenia na małżeństwo swej krewnej, katoliczki, ze schizmatykiem księciem, jednocześnie zaś odmówił Witoldowi zatwierdzenia na nadane mu Grodno i Łuck.

Oczywista, podejrzewano w Krakowie Witolda o wrogie kontakty z Moskwą, których podstawa miało być projektowane małżeństwo — i nie mylnie.

Witold usunął projekt wielkiego powstania Rusi litewskiej, licząc na to, że skoro by ono pomyślił się zcześnie, na ten czas i Moskwa stanie po jego stronie.

O tem, że Moskwa nie uczyniłaby tego bezinteresownie, że chodziło o plan podziła Litwy pomiędzy Krzyżakami a Moskwą, nie myślał Witold, zranyony w swej ambicji, opętany chęcią zemsty.

Atoli zbrodnicze plany jego zawiody zaraz na wstępie. Powstanie rozpoczęte na Wołyniu, nie udało się. Sami Wołynianie okazali niezachcianą wierność królów i koronie, bunt został stłumiony w zarodku, król zaś wynagrodził tę wierność hojnie, nadając ziemianom Wołynia te prawa i przywileje, które przysługiwały dzielnicy czerwonoruskiej, położonej z Polską już od czasów Kazimierza Wielkiego.

Na niczem spełza również próba wywołania buntu w Słucku.

Widząc pokrzyżowane swe plany na południu, postanawia Witold podstępem zawładnąć Wilnem. Korzystając z wesela jednej z księżniczek, które odbyć się właśnie miało w Złuku wileńskim, wysyła wozy ze zwierzyną i ukrytymi pod nią zbroj-

nymi ludźmi. Ci za pomocą miejscowych przyjaciół mieli opanować Zamek, spodziewano się, iż mieszczenie dobrowolnie oddadzą miasto, nawiazano nawet w tym celu z niektórymi pokatny rozgów. Mieszczanie jednak, z duszy radzi związkowi Litwy z Koroną ani słyszec nie chcieli o złamaniu wierności „swemu królówi”, t. j. Jagielle, i nie tylko nie poparli zamysłów Witolda, lecz przeciwnie przyznili się do wykrycia całego zamachu.

Ryzykowność całego planu jako też pewna jego naiwność, zwłaszcza co do schowanych w wozach ze zwierzyną zbrojnych, świadczą, iż była to bodaj ostatnia stawka Witolda, po której przegrał, po spaleniu za sobą wszystkich mostów, nic mu już więcej nie pozostawało tylko oddać się na łaskę, a raczej nielaskę Zakonu. Pojednanie zapośredniczyć miał, bawiący od niejakiego czasu na dworze Witolda, Krzyżak Markward von Salzbach. Atoli Zakon, nauczony ostrożnością poprzednią zdracą Witolda, postawił niezmiernie ciężkie warunki: zanim wogóle przystapiono do pertraktacji, musiał książę dać zastęp cały zakladników z pośród najbliższej swej rodziny i krewnych, a w tej liczbie żonę swą z dziećmi, Iwanem i Jerzym, dwóch braci rodzonych oraz siostrę Ryngalę, synowca, szwagra i stu najbliższych bojarów.

Dopiero przystapiono do spisania układu, który był właściwie wznowieniem poprzedniego, z pierwszej bytności księcia w Prusach, mocą którego Witold obowiązał się poddać Litwę jako lenno Zakonowi, siebie zaś holdownikiem Zakonu mianował.

Tak ubezpieczwszy się, Zakon rozpoczął góraczkowe przygotowania do największej, jaką pamiętają dzieje wyprawy, rozumiejąc, że albo teraz, albo nigdy już nie opanować mu Litwy. Ogłoszono „krućate”—przeziwo ochrzczonej Litwie. Rozsiewane przez Krzyżaków w ciągu ostatnich lat na zachodzie potwarze przeciwko Jagielle wydały nadszkodzenie obfity owoc. Nigdy jeszcze napływ rycerstwa zachodniego pod sztandary zakonu nie-

był tak liczny i świetny. Z całych Niemiec podają zastęp grafów i szlachty, z Francji przesylny rycerz Bouciant, z Anglii Henryk Derby, książę Lancastru, późniejszy król Henryk IV, na czelu wyborowego rycerstwa Wszyscy palają uniesieniem przeciwko „pogańskiej” Litwie, zemsta przeciwko „krwawemu tyranowi” Jagielle, spólcuzciem dla pognobernego prezeń Wilhelma rakuskiego. Najcharakterystyczniejszym jednak było to, że tak archchrześcijańskie wojsko bynajmniej nie wstydziło się przymierza z prawdziwie pogańską podoczas jeszcze Żmudzią, która stanęła teraz po stronie Witolda, właśnie dla uratowania swej dawnej wiary, przed zalewem chrześcijaństwa, szeregzonego przez Jagielle i Polaków.

Nawiasełm mówiąc godne podziwu było tylko stanowisko Stolicy Apostolskiej, która mimo balauntych wieści, szerzonych przez Niemców, mimo odległości i trudności komunikacyjnych, doskonale zorientowała się w sytuacji i zakazała surowo tego jedynie w dziejach „krzyżowego” pochodzie przeciwko ludom nawróconym, w przymierzu i w obrobie pogańskiej Żmudzi. Nie mogły jednak napomnienia, groźby, a nawet surowe cenzury, których nieszczyłił Rzym Zakonowi, wstrzymać potężnego, bo przeszło 40.000 liczącego wojska, które latem 1390 r. wkroczyło w granice Litwy.

W przedniej straży szedł Witold, na czele swej Żmudzi, wskazując odwiecznym wrogom drogę w samo serce swej ojczyzny. On to uprzedza Krzyżaków o każdym ruchu Skirgielli, który z wojskiem litewskim przyczał się nad Niemnem, około Kowna, zamysłając bronić przepawy. Świadomy miejscowości Witold obsadził lądem Skirgiellę i wyszedłszy nań znieacka rozbił doszczętnie. Uradowani szczęśliwym początkiem nieprzyjaciela pomknęli na łódziach pod samo Wilno.

(D. c. n.)

J. O.

Z KRAJU.

Aresztowanie szajki szpiegowskiej na pograniczu.

Władze bezpieczeństwa publicznego przy udziale Korpusu Ochrony Pogranicza ujawniły na pograniczu polsko- sowieckim szeroko rozgałęzioną szajkę szpiegowską.

Zjazd katolicki w Głębokiem.

W siedzibie powiatu Dziśnieńskiego, w miasteczku Głębokiem, odbył się w dniu 31 ub. m. z okazji wizytacji kanonicznej J. E. Ks. Arcybiskupa-Metropolity Romualda Jabrzykowskiego liczny zjazd katolickiej ludności tej rozległej naprawde kresowej parafii.

Władze bezpieczeństwa publicznego przy udziale Korpusu Ochrony Pogranicza ujawniły na pograniczu polsko- sowieckim szeroko rozgałęzioną szajkę szpiegowską.

Wizytacja Arcypasterska nad Dźwiną.

Niefortunna pogoda towarzyszyła aż do Leonpola. Pomimo to lud otaczał świątynie, ubierał bramy tryumfalnie, sypał kwiaty pod nogi Arcypasterza.

Napad pod Solecznikami.

Ubiegłej nocy w pobliżu Solecznika dokonano zbrojnego napadu na przejeżdżającego Z. Sienkiewicza, który wioził piwo. Dwóch bandytów pod groźbą noży zrabowało Sienkiewiczowi posiadaną gotówkę oraz kilka skrzyń piwa.

Pożary.

Dnia 9 b. m. w zaścianku Kurytowo gm. dolhnowskiej wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem dzieci Wł. Bazylewicz spalili się dom mieszkalny wraz z całym urządzeniem.

Wypadki.

W niedzielę 10 b. m. w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno.

był do najpiękniejszego nad Dźwiną kościoła w Miorach. Lud katolicki i prawosławny nie zmieścił się w tej ogromnej przestrzeni świątyni.

Ogromna i piękna plebanja i gościnność ks. Swirkowskiego zatrzymały Gości aż dwa dni. Stąd Arcypasterz jeździł do Zarządcy, gdzie ks. dziekan Swirkowski odbudował piękny i o staropolskim stylu kościół.

Wypadki.

W niedzielę 10 b. m. w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno.

Wypadki.

W niedzielę 10 b. m. w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno.

Wypadki.

W niedzielę 10 b. m. w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno.

Wypadki.

W niedzielę 10 b. m. w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno.

W poniedziałek 8 bm. w folwarku Babinin gm. szumskiej wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem parobka Michała Bogdziewicz, spłonęła stodoła ze zbożem watości 5.000 złotych.

We wsi Koniki pow. brasławskiego wskutek nieustalanej przyczyny wybuchł pożar, który strawił gospodarstwa i zabudowania Jana i Edwarda Jankowskich, Antoniny Sidorowiczowej i Józefa Wałowicza.

Pożar guma ze zbożem.

W maj. Konstancy Nowie gm. swirskiej spaliła się stodoła z tegorocznymi zbiorami zboża przyczyniając straty Skrzyżskiemu Augustowi i Głuszkiemu Leonardowi na sumę 50.000 złotych.

Uroczystość „Sokoła” w Baranowiczach.

W dniu 7 b. m. odbyło się poświęcenie kamienia węgielnego sokolnicy w Baranowiczach. Na uroczystości tej byli obecni przedstawiciele miejscowych władz administracyjnych i wojskowych oraz władze „Sokoła” w osobach Prezesa Dzielnicy Mazowieckiej D-ha Korewy, Naczelnika Dzielnicy D-ha pułkown. Chelmieckiego, Prezesa Okręgu Białostockiego D-ha Pichlera i Prezesa Okręgu Wileńskiego D-ha Jasińskiego.

Wypadki.

W niedzielę 10 b. m. w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno.

Wypadki.

W niedzielę 10 b. m. w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno.

Prezes Gniazda Terajewicz, wiceprezes inż. M. Lajman, b. naczelnik Korwin-Piotrowski, E. Ryszkowski, skarbnik M. Zabiello i sekretarz J. Kuntz.

Poświęcenia kamienia węgielnego dokonał ks. kanonik L. Zołądkowski w asyście ks. kapelana Gniazda Bohusza.

Sport.

Mecz lekkoatletyczny Polska — Japonia.

Dziś o godz. 16.30 odbędzie się na boisku Legii mecz lekkoatletyczny reprezentacji państwowej Polski i Japonii.

Wypadki.

W niedzielę 10 b. m. w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno.

Wypadki.

W niedzielę 10 b. m. w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno.

A. Z. S. zdobył mistrzostwo tenisowe.

Drużynowe mistrzostwo tenisowe zostało już zakończone. Zespoł A. Z. S. w składzie Weysenhoff, Grabowski, Jankowski i Siedziukiewiczówna, po ostatnim zwycięstwie nad „Wilją” 7:0 zdobył mistrzostwo drużynowe Wilna.

Piłkarze walczą na dwóch frontach.

W najbliższą niedzielę jedna reprezentacja Wilna grać będzie mecz towarzyski w Białymstoku, druga zaś reprezentacja spotka się z drużyną lubelską, walczącą o puchar P. Z. P. N.

Dziś początek regat.

Z powodu, iż napłynęło więcej zgłoszeń niż spodziewano się, postanowiono rozpocząć dzisiaj przedbiegi do niedzielnych finałów. Wyznaczono na dzisiaj przedbiegi jedynek wyciągowych nowicjuszy i przedbiegi czwórek wyciągowych nowicjuszy. Początek o godz. 16 ej. Ja. Nie.

GIEŁDA

WARSZAWA 9 IX (Pał.) Waluty i dewizy: Dolar 8,91—8,93—8,89 Belgia 124,41—124,72—124,10 Gdańsk 173,36—173,79—172,93

Wydawnictwo obligacji Premjowej Pożyczki Budowlanej. Syndykat Banków Gwarancyjnych komunikuje, iż wydawanie obligacji Serji I-iej Premjowej Pożyczki Budowlanej odbywać się będzie począwszy od dnia 15 września b. r.

MIEJSKI KINEMATOGRAF Sala Miejska, ul. Ostrobramska 5.

Od dnia 8 do 11 września 1930 roku w kinie będzie wyświetlany film: „Tajemnica Starego Rodu” w rolach głównych: Jadwiga Smosarska, Maria Gorczyńska i Jerzy Marr.

W niedzielę 10 b. m. w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno.

W niedzielę 10 b. m. w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno.

W niedzielę 10 b. m. w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno.

Mieszkanie 4-pokojowe z kuchnią do wynajęcia Letnia ul. 10 (równoległa do Zakretowa).

POLSKIE KINO „WANDA” D. WIELKA 30. Tel. 14-81.

Dziś i jutro Miłość Kozaka ze wspaniałym grającym romantyczną rolę młodego wysmukłego kozaka JOHNEM GILBERTEM oraz powabną RENEE ADORÉE.

W niedzielę 10 b. m. w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno.

W niedzielę 10 b. m. w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno.

W niedzielę 10 b. m. w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno.

DZIERŻAWY majątków i folwarków poszukujemy dla osób poważnych Wileńskich.

Kino Kol. „OGNIKO” Dziś i jutro Miłość Kozaka ze wspaniałym grającym romantyczną rolę młodego wysmukłego kozaka JOHNEM GILBERTEM.

W niedzielę 10 b. m. w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno.

W niedzielę 10 b. m. w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno.

W niedzielę 10 b. m. w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno.

W niedzielę 10 b. m. w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno, w drodze z miejscowości Siedziukiewiczów do miejscowości Wilno.

PRACA Chcesz otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe w korespondencyjnym prof. Sekulowicza.

Wczoraj padło u nas 28 milionów zł. Wzywamy do kupna u nas losów E. LICHTENSTEIN i S-ka Wilno, Wielka 44. Warszawa, Marszałkowska 146.

Rostrzygnięcie konkursu na projekt gmachu P. B. R. w POZNANIU. Sąd Konkursowy rozpatrzył 71 projektów, z których 5 jako złożonych z opóźnieniem rozpatrzono jako prace pozakonkursowe.

Firma J. DUBICKA i S-ka (właściciele J. Dubicka i J. Januszewski) w sklepie swoim przy ulicy Wileńskiej Nr. 33 jak zwykle po cenach umiarkowanych.

Momentalny aparat fotograficzny z dobrym obiektywem chcę kupić lub zamienić na kamera 13x18. Oferty do biura Ogłoszeń S. Jutana, Niemce 4 pod 13x18.

KUPNO-SPRZEDAŻ Szynki wilejskie suche do jedzenia na surowo 620. Boczek suchy przysalony kilo 5 zł. Ser z m. p. Brockiego na główki 320 poleca firma Zwiedziński Wileńska 28. 675-51

RAZ na WIDELECI! Wyborną sardynkę norweską a stanie się ona waszym stałym pożywieniem. Jak wykazały badania wchodzą w chemiczny jej skład witaminy, niezbędne zarówno dla młodzieży jak i osób dorosłych lub słabowitych, w odbudowie i organizmie.

KRYWICE GRUZYCE WYCIENCZENIE Lekcy witaminowo wapniowe BIOCALCOL KLAWE

AKUSZERKI AKUSZERKA Marja Laknerowa Przyjmuje od godz. 9 do 7 w., Kaszaniowa 7 m. 5. WZP 69

LEKARZE KOBIECIA-LEKARZ Dr. JANINA Piotrowicz-Jurczenkowa ordyn. Szpitala Sawicz. Choroby skórne i weneryczne Zaczecze 5. m. 7 od 4-6 pp.

SPRAWY MAJĄTKOWE Różnych rozmiarów dochód przy lokowaniu oszczędności na najpewniejsze zabezpieczenie osiągnięte w Wileńskim Biurze Komisowo-Handlowo-Mickiewiczza 21. Tel. 152. 158-51